

ÚPRAVA PODOBY ŘÍZENÍ PŘED PASTÝŘSKÝMI RADAMI

34. synod na svém 3. zasedání přijal usnesení č. 7 tohoto znění:

1) *Synod ukládá synodní radě, aby zahájila řízení o změně Církevního zřízení § 17. Paragraf 17 se mění takto:*

§ 17. *Pastýřská služba a kázeň*

1. *K nápravě toho, co zřejmě narušuje vztahy ve sborech a co je v životě, činnosti a vyznání církevních pracovníků porušené, slouží pastýřská služba.*
2. *Pastýřskou službu členům místního sboru vykonává staršovstvo spolu s farářem nebo jáhnem.*
3. *Pastýřská služba a kázeň mezi staršími, kazateli a dalšími pracovníky církve je uložena nezávislým pastýřským radám. K tomuto úkolu zřizuje konvent tři nebo pětičlennou seniorátní pastýřskou radu, synod pětičlennou církevní pastýřskou radu se stejnými počty náhradníků synod pětičlenné oblastní pastýřské rady, které ve věcech kázně rozhodují v I. stupni, a pětičlennou církevní pastýřskou radu, která rozhoduje o odvoláních proti rozhodnutím oblastních pastýřských rad.*

2) *Synod vítá intenci předloženého návrhu novely Řádu pastýřské služby a ukládá synodní radě, aby 4. zasedání 34. synodu předložila přepracovaný návrh, který zohlední diskusi v rámci církve a bude obsahovat alternativní návrhy zejména ve věci členství právníka v pastýřských radách, účast synodní rady v řízení a problematiku zveřejňování rozhodnutí pastýřských rad.*

Ad 1) Výsledky řízení o změně CZ § 17

Synodní rada vyzvala v rámci sborové zásilky dne 6. 9. 2017 všechny farní sbory a senioráty ČCE, aby podle CZ § 28 odst. 6 projednaly navržené změny § 17 Církevního zřízení ČCE.

S navrženými změnami CZ, jak jsou uvedeny výše, vyjádřily:

SOUHLAS konventy 13 seniorátů,

NESOUHLAS konvent západočeského seniorátu.

Zdůvodnění nesouhlasného stanoviska konventu západočeského seniorátu:

- *Na pastýřské vedení dostačuje seniorátní výbor, pro trestní a soudní problémy dostačuje právní systém ČR. Pastýřská rada nemá funkci.*
- *Domníváme se, že pastýřské rady ani teď nejsou schopné v dostatečné míře reagovat na problémy, které by měly řešit, jak ukazuje nešťastný příklad Chodovského sboru. Zmíněný návrh způsobí, že pastýřské budou ještě více vzdálené sborům, kterým by měly sloužit. Je potřeba jít přesně opačným směrem a pastýřské rady sborům přibližovat. Nevidíme potom žádný důvod, proč by měla být povinnost členství právníka v pastýřské radě, leč z důvodu, předpokladu, že situace může dospět k občanskému soudu. To jde přesně proti duchu 1. Korintským 6, 1-5, který je pro nás v tomto případě stěžejním. Dojde-li v jakémkoliv sporu na právníka, pak jsme již jako církev tento spor prohráli.*
- *V seniorátech se všichni lépe znají, mají k sobě blíže, takhle je to vyhovující.*
- *Stávající stav je vyhovující. Právníka je možné povolat podle potřeby.*
- *Také jsme na rozpacích, jestli by měla o konkrétních případech rozhodovat oblastní pastýřská rada, která nemá širší znalost vztahů v seniorátu a jeho sborech.*
- *Stávající systém vyhovuje.*
- *Pastýřské rady by měly být co nejbližší řešené situaci. Měly by být blíže než dále.*
- *Rozhodování v 1. instanci má být blíže jádru problému.*
- *Synodní rada by neměla být účastníkem všech řízení.*

Ad 2) Novela Řádu pastýřské služby

Synodní rada ustavila pracovní skupinu pro přípravu nového návrhu novely ŘPS ve složení: Jan Balcar, Jan Roskovec, Naděje Čejková a Vladimír Zikmund; za poradní odbor organizační a právní byli jmenováni Jaroslav Tomášek a Michaela Kopecká.

Pracovní skupina si pro přípravu novely ŘPS stanovila tyto zásady:

- odmítnutí účasti synodní rady jako strany řízení před pastýřskou radou,
- oddělení fáze smírčího a kárného řízení,
- možnost pastýřských rad rozhodnout o šíři zveřejnění,
- členství právníka v pastýřské radě.

Odůvodnění plné účasti právníka v PR

Pracovní skupina pro přípravu nového návrhu novely ŘPS se účastí právníka v pastýřských radách velmi důkladně a obsírně zabývala. Tato otázka byla řešena hned na několika schůzkách pracovní skupiny.

Ač je si pracovní skupina vědoma toho, že synodem bylo uloženo, aby synodní rada připravila variantní řešení členství právníka v pastýřské radě, přesto pracovní skupina nakonec skoro jednohlasně (jeden člen se hlasování zdržel) doporučila pouze jednu variantu, která byla následně implementována do novely, a to z následujících důvodů.

Předně nutno uvést, že poptávka po možnosti právní konzultace s právníkem vzešla přímo od pastýřských rad, problémem však byla otázka mlčenlivosti.

V úvahu tak připadala dvě řešení. Plná účast právníka v pastýřské radě nebo možnost prizvání právníka ad hoc v případě potřeby, a to ke konzultaci konkrétní věci za předpokladu, že tento bude k mlčenlivosti zavázán.

Druhá varianta se však potkává s četnými praktickými problémy, z nichž nejpalčivější je to, jakým způsobem by získal takto prizvaný právník informace o dosud proběhlém řízení, které jsou pro posouzení věci nezbytné. Pastýřské rady nevedou žádnou přesnou protokolaci o provedených úkonech. Právník by tak byl odkázán pouze na interpretaci členů pastýřských rad, která může být nedostatečná. Zejména v případě výpovědi osob je následná interpretace velmi ošemetná. Jen těžko si tak lze představit, že by za takových okolností byl odpovědný právník schopen poskytnout jednoznačné stanovisko.

Dále je třeba poukázat na to, že se může objevit potřeba konzultace hned na počátku řízení před pastýřskou radou, a to jednak v otázkách procesního postupu a dále například v otázkách, zda celá věc nespadá do příslušnosti státních orgánů.

Pracovní skupina dále došla k závěru, že v případě varianty povolávání právníka ad hoc by bylo třeba vést seznam právníků, kteří by byli ochotni být případně pastýřské radě k dispozici. Vzhledem k tomu, že každá konzultace by si vyžádala mnoho času a energie (zejména z důvodu nezbytného seznámení s případem, který by asi musel být provádět osobními konzultacemi se členy pastýřské rady), je otázkou, zda by k této „narázové“ službě byl někdo ochoten.

Stálá účast právníka se tak jeví jako praktičtější a realizovatelnější a více odpovídající potřebám pastýřských rad. Zejména se jeví jako užitečné, že právník je znalý procesních postupů a může tedy být pastýřské radě ku prospěchu krom jiného i v otázkách konkrétního postupu pastýřské rady a dodržování spravedlivého postavení dotčených osob.

K tomu je dále třeba uvést, že novela v rámci postupu pastýřských rad při projednávání jednotlivých případů jasně stanoví tzv. smírčí fázi, která je jakýmsi mezistupněm mezi pastýřskou péčí a kárným řízením. V této fázi, která až na výjimky vždy předchází kárnému řízení, vede pastýřská rada účastníky ke smíru, a to způsobem zcela volným, výhradně dle svého uvážení. Jen pokud smír není v konkrétním případě možný, je přistoupeno ke kárnému řízení, kde již je účast právníka velmi užitečná, aby bylo rozhodnutí pastýřské rady i po procesní stránce spravedlivé. Je ale důležité, aby takový právník znal celou genezi případu, aby mohl být svými vědomostmi pro práci pastýřské rady užitečný.

S ohledem na závěry, ke kterým pracovní skupina došla a které byly přijaty synodní radou, jsme pokládali za nadbytečné připravovat variantní řešení novely stran účasti právníka v pastýřské radě. Máme za to, že pokud má mít pastýřská rada možnost konzultovat případ s právníkem, pak lze toto realizovat pouze plnou účastí právníka v pastýřské radě.

Návrh novely ŘPS, který reflektuje závěry pracovní skupiny, byl projednán v PO organizačním a právním, synodní radě a následně na poradě zástupců pastýřských rad, která se konala 17. března 2018.

Synodní rada nyní předkládá návrh novely synodu.

Řád pastýřské služby

Preambule

Posláním Kristovy církve i každého jejího člena je oslavovat Boha slovem i životem. Toto poslání se projevuje také spolužitím ve společenstvích (sborech) církve, jež je určeno vzájemnou láskou, a proto i řádem a kázní. Podle Bratrského vyznání (8,4) i Českého vyznání (11,6) náleží řád a kázeň mezi „znamení církve svaté“. Rada apoštolských výzev obrací pozornost sborů a církve k zachování zdravého učení i řádu v projevech života (např. 1Tm 1,3; 2Te 3,6). Písmo nám zachovává i vzor bratrského napomínání (Mt 18,15–17).

Vedena svědectvím Písma i reformačních otců hledá Českobratrská církev evangelická (dále ČCE) odpovídající způsob provádění kázně, jež by vyjadřoval odpovědnost za vyznavačskou ryznost i zvěst Kristova evangelia o odpuštění a smíření. Kázeň v církvi je založena v poslušnosti víry, v následování Krista, a je tedy živena a utvářena Božím slovem, jež v církvi musí být připomínáno a dosvědčováno.

To se děje různými způsoby, prostřednictvím zvěstování, vyučování a také prostřednictvím pastýřské péče, k jejímuž vzájemnému uskutečňování jsou povoláni všichni v Krista pokřtění, zvláště pak ti, jimž jsou v církvi svěřeny služby kazatelů a presbyterů, a správní orgány církve. Pastýřská péče má sloužit k nápravě toho, co je v životě ČCE a jejích členů porušeno.

Pro případy, na které pastýřská péče nestačí, zřizuje ČCE pastýřské rady jako zvláštní nástroj pastýřské služby. Jejich úkolem je v duchu Kristova evangelia a podle osvědčených postupů a zásad práva usilovat o obnovení spravedlnosti. ČCE si je přitom vědoma nedokonalosti a předběžnosti každého lidského úsilí o spravedlnost (2K 5,10).

Posláním Českobratrské církve evangelické (dále jen ČCE) a jejích členů je oslavovat Pána slovem i životem. V obecenství sborů se toto poslání projevuje i spolužitím v řádu a kázní podle Písem. Podle Bratrského vyznání (8,4) i Českého vyznání (11,6) náleží řád a kázeň mezi "znamení církve svaté". Rada apoštolských výzev obrací pozornost sborů a církve k zachování zdravého učení i řádu v projevech života (např. 1 Tim 1,3; 2 Tes 3,6). Písmo nám zachovává i vzor bratrského napomínání (Mat. 18,15–17).

Věrna Písmům i reformačním otcům hledá ČCE odpovídající způsob provádění bratrské kázně, jež by vyjadřovala odpovědnost za vyznavačskou ryznost i zvěst evangelia a odpuštění a smíření.

Proto je položen důraz na pastýřskou péči ve všech církevních sborech, tedy i v celé církvi. Zvěstné, katechetické i pastorační působení (t.j. pastorační péči), jež by vedlo členy i pracovníky církve k vyznavačskému životu, očekává církev od všech pracovníků ČCE, kazatelů i starších, ordinovaných i neordinovaných.

K nápravě toho, co bylo v životě ČCE i jejích pracovníků porušeno, má svými neformálními postupy sloužit vlastní pastýřská služba. Od všech zúčastněných se očekává porozumění, laskavé jednání i dobrovolné přijetí nalezeného řešení.

Kázeňské řízení jako pokus o nápravu zásahem autority ČCE si může vynutit jen takové jednání, jež ve svévolné zatvrdlosti odmítá přistoupit na řešení nabízené pastýřskou službou. Pro naši slabost a hříšnost musí ČCE i s touto možností počítat. Čini tak však v bázi před Božím soudem a se zármutkem.

Oddíl A. Pastýřská služba ve sboru a v církvi**Čl. 1. Pastýřská péče**

1. Církev od svých členů očekává, že budou žít v duchu Kristově podle rad a příkázání Písem a že budou vzájemně o sebe pečovat ve smyslu církevního zřízení a Řádu sborového života.
2. Od starších a dalších pověřených členů ČCE očekává, že budou žít ve shodě se svědectvím Písem a pečovat o křesťanský život ve sboru vlastním osobním příkladem a péčí o členy sboru, že budou v lásce předkládat kazatelům i členům staršovstva přání a stížnosti týkající se jejich církevní práce a způsobu života, a kdyby jejich snaha zůstala bez úspěchu, činit oznámení vyšším církevním orgánům, případně příslušným pastýřským radám.
3. Od kazatelů ČCE očekává, že budou pravdu Písma plně zvěstovat a že povedou lidi ke Kristu nejen učením, ale i svědectvím svého příkladného, Bohu věrného křesťanského života; že budou plnit kazatelský revers a že budou pečovat o duchovní život ve sborech, kterými jsou povoláni. Kazatelé mají o sebe vzájemně pastýřsky pečovat a bratrsky si pomáhat k poslušnému životu podle Písma.
4. Pastýřská péče o sbory, starší, kazatele, jiné církevní pracovníky, bohoslovce ČCE, účastníky vikariátu a zaměstnance zařízení církevní služby (CZ-5) je svěřena představitelům všech církevních sborů (CZ-§ 6,5) a ve zvláštní odpovědnosti pak seniorům (CZ-26,2; ŘSC-35,1a), seniorátním výborům (CZ-26,1; ŘSC-33,1), synodnímu seniorovi (CZ-31,4a) a synodní radě (CZ-30,5; ŘSC-45).

Oddíl B. Pastýřská služba a kázeň mezi členy farního sboru**Čl. 2. Pastýřská služba a kázeň ve sboru**

1. ~~Pastýřská služba a kázeň mezi členy sboru je uložena jmenovitě staršovstvům.~~
2. ~~Rámeově život členů sboru vymezuje ŘSŽ.~~
3. ~~Jedině staršovstvům přísluší rozhodovat o ztrátě členství v ČCE podle CZ 1,1 a Řádu členství čl. 4. Vyloučení však nabude platnosti až po potvrzení seniorátním výborem.~~

Oddíl C. Pastýřská služba v seniorátním a v povšechném sboru**Čl. 2. Čl. 3. Pastýřská služba**

1. Pastýřská služba **podle tohoto řádu** je projevem zvýšené a neodkladné služby **určena kazatelům, starším, pastoračním pracovníkům, členům pastýřských rad, zaměstnancům zvláštních zařízení církevní služby zřízených senioráty či povšechným sborem ČCE starším a kazatelům** v případech, kdy pastýřská péče ve smyslu čl. 1 odst. 2-4 nepřináší nápravu.
2. Pastýřskou službu vyžadují zvláštní případy, kdy **člen ČCE dle odst. 1** starší či kazatel poruší závazky svého pověření, svým působením porušuje vyznání a učení ČCE vyjádřené v konfesích, jak na ně odkazuje preambule k církevnímu zřízení, při své činnosti nedodržuje církevní zřízení, a řády; **nebo závazná rozhodnutí svých nadřízených či orgánů ČCE** a tím **vážně** ohrožuje **vážně** sborové a církevní společenství, **porušuje kazatelský revers**, oslabuje vztah členů k církvi; **anebo** vyvolává pohoršení ve veřejnosti (např. rozvratem rodiny, projevy ziskuchtivosti, pomluvami). Patří sem rovněž případy, kdy kazatel poruší kazatelský revers.
3. **Pastýřská služba je svěřena pastýřským radám.**

Čl. 3. Čl. 4. Pastýřské rady

1. ~~Pastýřská služba je svěřována konventem, resp. synodem, jako zvláštní poslání pastýřským radám (CZ-17,3). Pastýřské rady jsou zcela nezávislé na správních orgánech. Jsou odpovědné jen shromážděním, která je zvolila.~~
2. ~~Pastýřským radám je svěřena pastýřská služba kazatelům, starším, pastoračním pracovníkům, zaměstnancům zvláštních zařízení církevní služby zřízených senioráty či povšechným sborem, ordinovaným učitelům Evangelické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze z řad členů ČCE, účastníkům vikariátu a bohoslovceům ČCE.~~

3. Konvent volí ze starších, farářů, jáhnů, kaplanů a výpomocných kazatelů s platným osvědčením o způsobilosti k ordinované službě faráře nebo jáhna bydlících v seniorátu na dobu 6 let tři nebo pětičlennou seniorátní pastýřskou radu a stejný počet náhradníků. V každé skupině musí být zastoupeni starší a osoby s platným osvědčením o způsobilosti k ordinované službě faráře nebo jáhna, a to při pětičlenné radě v poměru 2:3 resp. 3:2 a při tříčlenné radě v poměru 2:1 resp. 1:2. Členem seniorátní pastýřské rady nemůže být člen nebo náhradník seniorátního výboru ani synodní rady. Seniorátní pastýřské rady rozhodují ve věcech upravených tímto řádem v prvním stupni. K projednání případu je příslušná seniorátní pastýřská rada, do obvodu jejíhož seniorátu náleží farní sbor, jehož členem je osoba, jež je podnětem k zahájení jednání dle tohoto řádu viněna z porušení kázně dle čl. 3 odst. 2 tohoto řádu. Je-li takových osob více a jsou členy farních sborů v různých seniorátech, je k projednání případu příslušná seniorátní rada, u níž byl podnět podán. V tom případě určí také, kdo ponese náklady tohoto projednávání.
1. **Zřizují se tři oblastní pastýřské rady a jedna církevní pastýřská rada. Každá pastýřská rada má pět členů a pět náhradníků.**
 2. **Členy všech pastýřských rad a jejich náhradníků volí synod ze starších, kazatelů a dalších členů ČCE.**
Návrhy na členy a náhradníky pastýřských rad synodu předkládají konventy, seniorátní výbory, synodní rada a členové synodu.
 3. **Funkční období členů jednotlivých pastýřských rad a jejich náhradníků činí 6 let.**
 4. **Každá pastýřská rada musí být složena alespoň ze dvou členů ČCE, kteří jsou v den volby staršími, dvou kazatelů s osvědčením o způsobilosti k ordinované službě faráře nebo jáhna a jednoho člena ČCE s vysokoškolským právnickým vzděláním, a je-li to možné i s praxí v právníce profesi. Tomuto složení odpovídá i složení volených náhradníků.** Synod volí ze starších, farářů, jáhnů a výpomocných kazatelů s platným osvědčením o způsobilosti k ordinované službě faráře nebo jáhna ČCE na dobu 6 let pětičlennou církevní pastýřskou radu a stejný počet náhradníků. V každé skupině musí být zastoupeni starší a osoby s platným osvědčením o způsobilosti k ordinované službě faráře nebo jáhna v poměru 2:3 resp. 3:2. Členy církevní pastýřské rady nemohou být členové a náhradníci synodní rady a seniorátních výborů ani zaměstnanci ústřední církevní kanceláře. Církevní pastýřská rada rozhoduje na základě odvolání podaného proti rozhodnutí seniorátní pastýřské rady ve věcech upravených tímto řádem ve druhém stupni. Dále církevní pastýřská rada rozhoduje o předání konkrétní věci k projednání jiné seniorátní pastýřské radě.
 5. Členy seniorátní **jedné oblastní** pastýřské rady ani církevní pastýřské rady nesmějí být zároveň manžel a manželka, rodiče a děti ani sourozenci. **Stejně pravidlo platí pro souběžné členství manželů, rodičů a dětí a sourozenců v oblastní pastýřské radě a církevní pastýřské radě.**
 6. Členství v seniorátní pastýřské radě **oblastních pastýřských radách** a církevní pastýřské radě je neslučitelné. **Souběžné členství v několika oblastních pastýřských radách je** ve výjimečných případech **přípustné u člena s vysokoškolským právnickým vzděláním.** Člen církevní pastýřské rady nemůže být zvolen členem seniorátní **oblastní** pastýřské rady. Je-li člen seniorátní **oblastní** pastýřské rady zvolen členem církevní pastýřské rady, pozbývá ihned po volbě členství v seniorátní **oblastní** pastýřské radě.
 7. **Členství v pastýřských radách je neslučitelné s členstvím v odvolací komisi synodu zřízené dle § 28 odst. 13 Církevního zřízení.**
 8. **Členové pastýřských rad ani jejich náhradníci nemohou být zároveň členem nebo náhradníkem kteréhokoliv seniorátního výboru nebo synodní rady.**
7. Uprázdnil-li se předčasně místo člena seniorátní nebo církevní pastýřské rady, provede nejbližší příslušné shromáždění doplňovací volbu náhradníků do jejich plného počtu.

Čl. 4. Oblastní pastýřské rady

1. Oblastní pastýřská rada I. se zřizuje pro senioráty jihočeský, liberecký, ochranovský, poděbradský, pražský, ústecký a západočeský.
Oblastní pastýřská rada II. se zřizuje pro senioráty brněnský, horácký, chrudimský, královéhradecký a poličský.
Oblastní pastýřská rada III. se zřizuje pro senioráty moravskoslezský a východomoravský.
2. Oblastní pastýřské rady rozhodují v prvním stupni.
3. K projednání případu je vždy příslušná oblastní pastýřská rada, do jejíhož obvodu náleží farní sbor, jehož členem je člen církve, který je viněn z porušení kázně dle čl. 2 odst. 2.
4. Je-li z porušení kázně dle čl. 2 odst. 2 viněno současně více členů církve, jejichž farní sbory náleží do obvodů různých oblastních pastýřských rad, je k vedení řízení a rozhodnutí příslušná oblastní pastýřská rada, již byl podnět k zahájení řízení podán.
5. Ve sporných případech rozhodne o příslušnosti oblastní pastýřské rady církevní pastýřská rada. Rozhodnutí církevní pastýřské rady o příslušnosti oblastní pastýřské rady je konečné.
6. O každém zahájeném řízení, jeho stranách a jeho povaze vyrozumí oblastní pastýřská rada písemně církevní pastýřskou radu bez zbytečného odkladu po doručení podnětu k zahájení řízení.
Skončí-li řízení před oblastní pastýřskou radou jejím rozhodnutím, které nebude žádnou ze stran napadeno odvoláním, zašle oblastní pastýřská rada své rozhodnutí církevní pastýřské radě.

Čl. 5. Církevní pastýřská rada

1. Církevní pastýřská rada rozhoduje o odvoláních podaných proti rozhodnutím oblastních církevních pastýřských rad.
2. Shledá-li církevní pastýřská rada, že odvolání podané proti rozhodnutí oblastní pastýřské rady není důvodné, rozhodnutí oblastní pastýřské rady potvrdí. V opačném případě církevní pastýřská rada rozhodnutí oblastní pastýřské rady zruší.
3. Zruší-li církevní pastýřská rada rozhodnutí oblastní pastýřské rady, rozhodne o případu vlastním rozhodnutím, je-li možné takto rozhodnout na základě dostatečných zjištění učiněných oblastní pastýřskou radou, případně doplněných na základě dokazování provedeného církevní pastýřskou radou.
4. Nejsou-li dány podmínky dle odst. 3 anebo došlo-li v řízení před oblastní pastýřskou radou k podstatným vadám, které by mohly mít vliv na správnost rozhodnutí, vrátí církevní pastýřská rada věc oblastní pastýřské radě k dalšímu řízení.
Oblastní pastýřská rada je v takovém případě vázána názorem církevní pastýřské rady a je povinna provést úkony, jejichž provedení jí církevní pastýřská rada ve svém rozhodnutí vymezí.
5. Církevní pastýřská rada vede evidenci všech řízení probíhajících před pastýřskými radami.
6. Církevní pastýřská rada organizuje zpravidla jednou ročně poradu členů a náhradníků všech oblastních pastýřských rad a církevní pastýřské rady.
Církevní pastýřská rada je oprávněna svěřit organizaci porady ÚCK.
Účelem porady je vzdělávání členů pastýřských rad, konzultace a výměna zkušeností.
Předmětem porady nesmějí být případy, jejichž projednávání dle tohoto řádu bylo zahájeno, nebylo však dosud definitivně ukončeno.

Čl. 6. Čl. 5. Pravidla činnosti pastýřských rad

1. Pastýřské rady jednají v duchu evangelia, s vědomím zvěsti o možnosti pokání, odpuštění, smíření a pokorné nápravy před Bohem, ale též ~~ves~~ ve vědomím povinnosti dbát o vyznání a život v pravdě, poslušnosti Božích příkazů a v lásce k Bohu a k lidem. Členové pastýřské rady musí dbát důvěrnosti a pastýřské mlčenlivosti o projednávaných skutečnostech.

2. Po zvolení svolá **pastýřskou** radu k ustavení věkem nejstarší člen. **Každá pastýřská Rada** zvolí ze svého středu předsedu a ~~místopředsedu~~ a dohodne se na ~~zásadních směrnících pro své organizačních pravidlech svého jednání.~~
3. **Jednání každé pastýřské rady řídí její předseda, který svolává její zasedání.**
4. ~~3-~~ **Pastýřská Rada** jedná podle potřeby. Podnět k zahájení **jednání řízení** může dát písemným podáním u předsedy **pastýřské** rady kterýkoli starší, kazatel, správní orgán nebo shromáždění církevního sboru, Diakonie ČCE nebo jejího střediska a komise hospodářské pomoci jmenovaná synodní radou podle Pravidel hospodářské pomoci. O projednání případu může požádat i sám dotčený **člen církve podle čl. 2 odst. 1 tohoto řádu** ~~starší nebo kazatel.~~
5. ~~4-~~ Je-li některý člen pastýřské rady v příbuzenském poměru **se stranou řízení** ~~tím, kdo je volán ke kázni, nebo z jiného důvodu podjatý~~ **jsou dány jiné důvody k pochybnostem o jeho nestrannosti**, rozhodne **pastýřská** rada o povolání náhradníka. **V takovém složení pak pastýřská rada celý případ projedná znovu.** ~~Náhradník se povolává i tehdy, nemůže-li se člen z jakéhokoliv jiného důvodu jednání zúčastnit. Náhradník je pak členem rady až do skončení projednávání případu.~~
6. **Proti rozhodnutí oblastní pastýřské rady o povolání náhradníka dle odst. 5 je přípustné odvolání k církevní pastýřské radě.**
5. ~~Pastýřská rada dokončí projednávání započatého případu, i když mezitím projde její funkční období.~~
7. **Skončí-li během projednávání případu funkční období kteréhokoli člena pastýřské rady z jiného důvodu než z důvodu uplynutí funkčního období, povolá pastýřská rada náhradníka a celý případ projedná znovu.**
8. **Pastýřská rada každé řízení dokončí v nezměněném složení i v případě, kdy během řízení uplyne doba, na kterou byli její členové a povolání náhradníci zvoleni.**
9. ~~6-~~ Žádný případ nemůže být současně ani následně projednáván ve více pastýřských radách kromě odvolacího řízení a předání případu jiné seniorátní církevní pastýřské radě podle čl. 6 tohoto řádu.
7. ~~Církevní pastýřská rada organizuje alespoň jednou ročně poradu členů všech seniorátních pastýřských rad a církevní pastýřské rady, na které je každá seniorátní pastýřská rada povinna vyslat alespoň jednoho svého člena.
Církevní pastýřská rada je oprávněna svěřit organizaci porady ÚCK.
Účelem porady je vzdělávání členů pastýřských rad, konzultace a výměna zkušeností.
Předmětem porady nesmějí být případy, jejichž projednávání dle tohoto řádu bylo zahájeno; nebylo však dosud konečným způsobem ukončeno.~~

~~Čl. 7.~~ **Čl. 6. Provádění pastýřské služby**

1. Způsob zahájení i průběh pastýřské služby jsou ponechány **především** pastýřské moudrosti, lásce a odpovědnosti členů rady. ~~Pastýřská rada řízení uzavře nejpozději do 3 měsíců od doručení podnětu k zahájení řízení.~~
2. Úkolem pastýřské rady je dbát práv všech, jichž se případ dotýká.
3. **Pastýřská služba je vedena snahou o smíření. Není-li smír možný, provede pastýřská rada řízení ve věci kázně.**
3. ~~Obvyklým postupem je nejprve ověření podání a osobní rozmluva pověřeného člena pastýřské rady s tím, kdo je volán ke kázni. Po jejím případném neúspěchu pak jednání před celou radou se snahou dosáhnout vzájemně a dobrovolně přijatelné řešení. Dojde-li k dobrovolnému řešení, ukončí předsedající jednání a předá písemně výsledek příslušnému seniorovi, resp. synodnímu seniorovi do vlastních rukou.~~
4. ~~Dospěje-li seniorátní pastýřská rada při projednávání konkrétní věci k rozhodnutí, že lze mít pochybnosti o nestrannosti členů seniorátní pastýřské rady, a to především pro jejich poměr k projednávanému případu anebo osobám, jichž se případ týká nebo jež se projednávání věci~~

před seniorátní pastýřskou radou účastní, požádá církevní pastýřskou radu o předání případu jiné seniorátní pastýřské radě.

5. Návrh na rozhodnutí dle odst. 4 jsou seniorátní pastýřské radě oprávněny podat osoby či orgány uvedené v čl. 5 odst. 3 tohoto řádu. Seniorátní pastýřská rada o takovém návrhu rozhodne vždy nejpozději do 30 dnů od jeho předložení. Seniorátní pastýřská rada je oprávněna takové rozhodnutí učinit rovněž bez návrhu.
6. Proti rozhodnutí seniorátní pastýřské rady dle odst. 4 shora je přípustné odvolání, o kterém rozhoduje církevní pastýřská rada.
7. Proti rozhodnutí církevní pastýřské rady dle odst. 6 shora jakož i proti rozhodnutí církevní pastýřské rady o předání případu jiné seniorátní pastýřské radě není odvolání přípustné.
8. Předá-li církevní pastýřská rada projednání případu jiné seniorátní pastýřské radě, než u které byl případ původně projednáván, je takto určená seniorátní pastýřská rada povinna případ projednat znovu a v plném rozsahu.

Čl. 8. Smírčí řízení

1. Smírčí řízení je neformální, důvěrné a diskrétní a jeho provádění je zcela ponecháno pastýřské moudrosti, lásce a odpovědnosti členů rady.
2. Oblastní pastýřská rada zpravidla nejprve ověří podnět k zahájení řízení. Není-li podnět zcela zjevně neoprávněný, zahájí smírčí řízení a vyrozumí o tom církevní pastýřskou radu. Obvyklým postupem je dále pověření člena nebo členů oblastní pastýřské rady osobní rozmluvou s tím, kdo podal podnět k zahájení řízení a s tím, kdo je tímto podnětem volán ke kázni, příp. i dalšími dotčenými osobami.
3. Smírčí řízení vede oblastní pastýřská rada tak, aby bylo ukončeno do 3 měsíců od doručení podnětu k zahájení řízení. Oblastní pastýřská rada je oprávněna ukončit smírčí řízení i dříve, je-li pro postoj účastníků řízení zřejmé, že smíření není možné. Oblastní pastýřská rada může rozhodnout, že uzavření věci smírem není možné s ohledem na povahu jednání, kterého se člen církve volaný ke kázni měl dopustit.
4. Dojde-li mezi navrhovatelem a tím, kdo je volán ke kázni, ke smíření a oblastní pastýřská rada toto řešení považuje za vhodné a dostatečné, schválí smír mezi nimi a vyrozumí o tom církevní pastýřskou radu. Schválením smíru řízení končí. Odvolání není přípustné.
5. Nebylo-li smíru dosaženo, rozhodne oblastní pastýřská rada o zahájení řízení ve věci kázně a v tomto rozhodnutí uvede zejména průběh dosavadního jednání a důvody, pro které nebylo smíru dosaženo.

Oddíl D. Kázeň v seniorátním a v povšechném sboru

Čl. 9. Čl. 7. Řízení a rozhodnutí ve věci kázně

1. Nevedla-li pastýřská služba ke vzájemně přijatelnému a dobrovolně přijatému řešení, musí pastýřská rada učinit na základě provedeného důkazního řízení rozhodnutí. Řízení ve věci kázně je vedeno před celou oblastní pastýřskou radou. Oblastní pastýřská rada provede dokazování a řízení ukončí rozhodnutím. Jím musí být člen volaný ke kázni buď zproštěn obvinění, nebo uznán vinným. Při řízení platí ustanovení čl. 6,1 tohoto řádu.
2. U zaměstnanců církve s výjimkou kazatelů a u zaměstnanců zvláštních zařízení církevní služby se tohoto řádu použije, pokud zaměstnanec podepsal písemný závazek, že se tomuto řádu podřídí.
2. Stranami řízení jsou člen církve nebo církevní orgán, který podal podnět k řízení podle čl. 6 odst. 4 tohoto řádu, a člen církve volaný takovým podnětem ke kázni. Strany mají právo účastnit se všech fází řízení ve věci kázně, při kterých se provádějí důkazy, navrhnout důkazy a vyjadřovat se k provedeným důkazům i ke všem rozhodným skutečnostem. Ve výjimečných a odůvodněných případech může pastýřská rada toto právo částečně omezit.

3. **Je-li člen volaný ke kázni zproštěn obvinění, musí rozhodnutí obsahovat:**
 - a. **jasný a určitý výrok o zproštění,**
 - b. **jeho zdůvodnění,**
 - c. **poučení o odvolání,**
 - d. **případně i rozhodnutí o omezení nebo vyloučení zveřejnění dle čl. 14 odst. 6 a 7 tohoto řádu.**
4. ~~3-~~ Je-li člen volaný ke kázni uznán vinným, musí rozhodnutí obsahovat:
 - a. jasný a určitý výrok o tom, v čem spočívá provinění;
 - b. výrok o opatření;
 - c. jeho zdůvodnění;
 - d. poučení o odvolání;
 - e. **případně i rozhodnutí o omezení nebo vyloučení zveřejnění dle čl. 14 odst. 6 a 7 tohoto řádu.**
5. **Oblastní pastýřská rada vydá rozhodnutí do 6 měsíců od doručení podnětu k zahájení řízení.**

Čl. 10. Čl. 8. Opatření ve věcech kázně

1. Opatřením ve věcech kázně jsou jednak výroky morální povahy, jednak omezení práv daných církevním zřízením **a řády.**
 - A. **pastýřské rady jsou oprávněny členu církve, kterého uznají vinným, udělit** Seniorátní i církevní pastýřská rada může použít:
 - a. ústní důtku;
 - b. písemnou důtku;
 - c. písemnou důtku s výstrahou;
 - B. Seniorátní i církevní pastýřská rada může **pastýřské rady mohou dále** rozhodnout:
 - d. o zastavení výkonu **zbavení** funkce **v určitém orgánu ČCE;** na dobu nejvýše 3 let.
 - e. o zastavení výkonu funkce na dobu nejvýše 6 let;
 - f. e. o ztrátě způsobilosti k volbě (CZ 7,4) na dobu nejvýše **126** let;
 - g. f. o ztrátě hlasovacího práva v ČCE (CZ 2,4) na dobu nejvýše **126** let s důsledky podle CZ § 7, odst. 3,4 a 5;
 - h. g. o zbavení úřadu faráře nebo jáhna **ve dosavadním sboru;**
 - i. h. o ztrátě způsobilosti k ordinované službě (ŘK 3,2) na dobu nejvýše **126** let;
 - j. o ztrátě úřadu staršího (CZ 7,5) na dobu nejvýše 6 let.
2. Má-li pastýřská rada za to, že u člena jsou dány podmínky pro ztrátu členství v ČCE podle čl. 4 Řádu členství v církvi, oznámí příslušné skutečnosti staršovstvu sboru, do něhož volaný ke kázni patří.

Čl. 11. Čl. 9. Odvolání

1. Je-li člen volaný ke kázni při skončení řízení před **oblastní pastýřskou** radou přítomen ~~a~~ **kterákoli strana,** vyhlásí předseda ~~je~~ ústně výsledek řízení se stručným odůvodněním a poučením o odvolání.
2. Ve všech případech se členu volanému ke kázni **stranám** doručí písemné rozhodnutí o výsledku řízení podepsané předsedou ~~je~~ s odůvodněním a poučením o odvolání. ~~Informace o výsledku řízení bude sdělena rovněž tomu, kdo podnět pro jednání pastýřské rady učinil.~~
3. Odvolání lze podat do 30 dnů od doručení písemného rozhodnutí. ~~Ve stejné lhůtě se může odvolat rovněž ten, kdo učinil podnět pro jednání pastýřské rady.~~
4. ~~Proti rozhodnutí seniorátní pastýřské rady lze se odvolat k církevní pastýřské radě. Rozhodnutí církevní pastýřské rady je konečné.~~

4. Každá strana je odvolání oprávněna doručit předsedovi oblastní pastýřské rady, která rozhodnutí učinila, anebo předsedovi církevní pastýřské rady. Adresy pro podání odvolání musejí být uvedeny v poučení o odvolání.
5. Podá-li strana odvolání opožděně, oblastní pastýřská rada, proti jejímuž rozhodnutí odvolání směřuje, takové odvolání odmítne. Stejně postupuje oblastní pastýřská rada v případě, kdy odvolání podá osoba či orgán ČCE, který k tomu není oprávněn.
6. Proti rozhodnutí oblastní pastýřské rady o odmítnutí odvolání dle odst. 5 je přípustné odvolání k církevní pastýřské radě.
7. Shledá-li oblastní pastýřská rada, že odvolání bylo podáno včas a oprávněnou osobou či orgánem ČCE, postoupí odvolání včetně svého rozhodnutí, protokolů, všech listin a dalších dokumentů, které byly při projednávání případu oblastní pastýřskou radou vytvořeny či shromážděny, církevní pastýřské radě.
8. O odvolání rozhodne církevní pastýřská rada do 6 měsíců ode dne podání odvolání.

Čl. 12. Protokoly, spisy a zpráva o činnosti pastýřských rad

1. O všech jednáních pastýřských rad se pořizují protokoly, které musejí obsahovat jména osob na jednání zúčastněných, vylíčení průběhu jednání v podstatných bodech, dobrovolně přijaté řešení nebo rozhodnutí.
2. Spis obsahující protokoly a veškeré listinné a další důkazy se po skončení řízení ukládá v zapečetěné obálce v Ústřední církevní kanceláři.
3. Ve výjimečných a odůvodněných případech může církevní pastýřská rada na základě žádosti jedné ze stran dotčeného řízení nebo některého ze správních orgánů církve rozhodnout o zpřístupnění konkrétního spisu. V případě, že rozhodne o zpřístupnění spisu, stanoví církevní pastýřská rada zároveň okruh osob, pro které bude spis zpřístupněn, a způsob nakládání se spisem.
4. Církevní pastýřská rada každoročně informuje předsednictvo synodu o počtu řízení, která se vedou u všech pastýřských rad, a jejich výsledcích bez uvedení stran řízení a jejich předmětu.

Čl. 13. ~~Čl. 10.~~ Výkon-Právní moc rozhodnutí

1. Rozhodnutí pastýřské rady je v právní moci, pokud je nelze napadnout odvoláním.
2. ~~Písemné vyhotovení rozhodnutí s doložkou právní moci zašle předsedající příslušné pastýřské rady, případně předseda synodu, příslušnému správnímu orgánu k provedení. Správní orgán je povinen učinit neprodleně všechna správní opatření potřebná k provedení pravomocného rozhodnutí.~~

Čl. 11. Protokol a zpráva o činnosti pastýřské rady

1. ~~O všech jednáních pastýřské rady se pořídí protokol, jenž musí obsahovat jména osob na jednání zúčastněných, vylíčení průběhu jednání v podstatných bodech, dobrovolně přijaté řešení nebo rozhodnutí.~~
2. ~~Protokol bude uložen v zapečetěné obálce u příslušného správního orgánu po dobu 7 let. Po této době bude bez otevření protokolárně zničen.~~
3. ~~Pastýřská rada předkládá příštím konventu, resp. synodu, formální zprávu o své činnosti (bez udání obsahu případů, jmen, projednávaných skutečností).~~

Čl. 14. Vykonatelnost a zveřejňování pravomocných rozhodnutí pastýřských rad

1. Písemné vyhotovení rozhodnutí s doložkou právní moci zašle předseda příslušné pastýřské rady příslušnému správnímu orgánu ČCE k provedení. Správní orgán je povinen učinit neprodleně všechna správní opatření potřebná k provedení pravomocného rozhodnutí pastýřské rady.

2. Rozhodnutí, kterým byl člen církve zproštěn obvinění a které je v právní moci, je tento člen církve oprávněn zveřejnit bez omezení, a to i v případě rozhodnutí dle odst. 7 tohoto článku.
3. Rozhodnutí, kterým byl člen církve uznán vinným a které je v právní moci, předá předseda pastýřské rady, jejímž rozhodnutím řízení skončilo, synodní radě.
4. Synodní rada s obsahem výroku rozhodnutí dle odst. 3 seznámí všechny seniorátní výbory a staršovstvo farního sboru, jehož členem je ten, kdo byl rozhodnutím uznán vinným.
5. Příslušné staršovstvo rozhodne o účelnosti, rozsahu a způsobu seznámení členů farního sboru s rozhodnutím.
6. Strana, která dala podnět k zahájení řízení před pastýřskou radou, není oprávněna rozhodnutí dle odst. 3 zveřejnit, ledaže s tím v předmětném rozhodnutí vysloví souhlas pastýřská rada. Stanoví-li pastýřská rada pro zveřejnění rozhodnutí omezení či podmínky, je strana povinna je dodržet.
7. Pastýřská rada, která rozhodnutí vydala, může v odůvodněných případech zveřejnění rozhodnutí omezit nebo zcela vyloučit. Rozhodnutí o omezení nebo vyloučení zveřejnění rozhodnutí je součástí dotčeného rozhodnutí. Pokud však bylo dotčeným rozhodnutím uloženo člena církve opatření dle čl. 10 odst. 1 část B tohoto řádu, je příslušná pastýřská rada povinna o přijetí tohoto rozhodnutí a jeho podstatném obsahu informovat synodní radu, a to včetně rozhodnutí o omezení nebo vyloučení zveřejnění. Synodní rada dle svého uvážení rozhodne o postoupení této informace příslušným orgánům církve tak, aby byl zajištěn řádný výkon tohoto rozhodnutí, a to pouze v nezbytně nutném rozsahu.
8. Strany jsou oprávněny a povinny zveřejnit rozhodnutí odvolací komise synodu, kterým je zrušeno rozhodnutí pastýřské rady, jímž byl člen církve uznán vinným, stejným způsobem, jakým bylo zveřejněno rozhodnutí pastýřské rady, jež bylo rozhodnutím odvolací komise synodu zrušeno.

Čl. 15. Přezkoumání rozhodnutí církevní pastýřské rady synodem

1. V případech, kdy církevní pastýřská rada rozhodla jinak než oblastní pastýřská rada ohledně viny člena církve, může kterákoli ze stran řízení požádat o přezkoumání rozhodnutí církevní pastýřské rady odvolací komisí synodu zřízenou dle § 28 odst. 13 Církevního zřízení. Žádost o přezkoumání se podává předsedovi synodu.
2. Žádost o přezkoumání rozhodnutí církevní pastýřské rady je kterákoli ze stran oprávněna podat do 30 dnů od doručení rozhodnutí církevní pastýřské rady, kterým bylo řízení skončeno.
3. Odvolací komise synodu přezkoumá rozhodnutí církevní pastýřské rady včetně veškerého řízení vedeného před církevní pastýřskou radou a oblastní pastýřskou radou, které vydání přezkoumávaného rozhodnutí předcházelo. Vychází přitom ze všech protokolů a listin shromážděných v průběhu celého řízení. Odvolací komise synodu je oprávněna vyslechnout strany řízení, neprovádí však znovu ani výsledky svědků ani výsledky osob, které v dosavadním řízení nebyly vyslechnuty.
4. Shledá-li odvolací komise synodu, že žádost o přezkoumání rozhodnutí církevní pastýřské rady není důvodná, rozhodnutí církevní pastýřské rady potvrdí. V opačném případě odvolací komise rozhodnutí církevní pastýřské rady zruší.
5. Zruší-li odvolací komise synodu rozhodnutí církevní pastýřské rady, vrátí odvolací komise synodu případ církevní pastýřské radě k dalšímu řízení. Týkají-li se důvody rozhodnutí odvolací komise synodu i rozhodnutí oblastní pastýřské rady nebo řízení, které před ní probíhalo, zruší rovněž rozhodnutí oblastní pastýřské rady a vrátí případ k dalšímu řízení oblastní pastýřské radě.
6. V případech dle odst. 5 jsou pastýřské rady vázány názorem odvolací komise synodu a jsou povinny provést úkony, jejichž provedení jim odvolací komise synodu ve svém rozhodnutí vymezí.

Čl. 16. ~~Čl. 12.~~ Zmírnění opatření ve věcech kázně

1. Jestliže se po uplynutí poloviny lhůty stanovené v uloženém opatření ve věci kázně se ukáže, že opatření splnilo svůj účel, může na základě žádosti oblastní pastýřská rada, která rozhodovala v řízení v prvním stupni o něm rozhodovala v první instanci, upustit od vymáhání uloženého opatření ve zbývajících lhůtách.
2. Proti rozhodnutí oblastní pastýřské rady o zmírnění opatření mají strany právo se odvolat k církevní pastýřské radě.
Pro takové odvolání platí čl. 11 odst. 3–5 v plném rozsahu.
3. Strany nemají právo žádat o přezkoumání rozhodnutí církevní pastýřské rady učiněného dle odst. 2 odvolací komisí synodu.

Čl. 17. ~~Čl. 13.~~ Promlčení provinění ve věci kázně

1. Provinění se promlčuje po uplynutí 53 let od jeho dokonání.
2. Podáním podnětu k zahájení řízení dle čl. 6 odst. 4 tohoto řádu se běh promlčecí doby dle odst. 1 staví a promlčecí doba po dobu, po kterou takové řízení probíhá, neběží.

Čl. 18. ~~Čl. 14.~~ Zahlazení opatření

1. Platně uložená ústní důtka, písemná důtka a písemná důtka s výstrahou se zahladí automaticky po uplynutí 1 roku od uložení.
2. Jiná opatření se zahladí automaticky ~~po uplynutí 7 let od jejich uložení~~ svým vykonáním anebo uplynutím doby, na niž byla uložena.
3. Po zahlazení opatření se na postiženého hledí, jako kdyby se žádného provinění nedopustil.

Čl. 19. ~~Čl. 15.~~ Náklady

1. Náklady a zařízení potřebné pro práci ~~seniorátní pastýřské rady poskytuje seniorátní výbor, pro práci církevní pastýřské rady a komise synodu je poskytuje synodní rada~~ hradí a poskytuje povšechný sbor.
2. Církevní sbory jsou povinny poskytnout pro jednání pastýřských rad své prostory.

Oddíl E. Přejídná a závěrečná ustanovení**Čl. 20. ~~Čl. 16.~~ Přejídná opatření k novele přijaté 2. zasedáním 34. synodu**

1. Bude-li před platností tohoto řádu v běhu řízení podle řádu předcházejícího, dokončí je komise zvolená podle řádu dříve platného. Nový řád nelze použít na provinění, k nimž došlo před účinností tohoto řádu.
2. Případy, jejichž projednávání dle tohoto řádu bylo zahájeno před vyhlášením změny tohoto řádu přijaté 2. zasedáním 34. synodu, budou projednány podle znění řádu platného před takto přijatou změnou; to platí rovněž pro odvolací řízení.

Čl. 21. Přejídná opatření k novele přijaté 4. zasedáním 34. synodu

1. Novela Řádu pastýřské služby usnesená 4. zasedáním 34. synodu (dále jen „novela“) vstupuje, s výjimkou ustanovení uvedených v odst. 2 tohoto článku, v účinnost zvolením členů všech oblastních pastýřských rad.
Církevní pastýřská rada zvolená 1. zasedáním 34. synodu vykonává funkci církevní pastýřské rady upravené novelou do konce funkčního období svých členů.
2. Ustanovení čl. 15 vstupuje v účinnost vyhlášením novely.
Do účinnosti celé novely dle odst. 1 tohoto článku se oblastními pastýřskými radami uvedenými v čl. 15 novely rozumějí dosavadní seniorátní pastýřské rady.
3. Řízení zahájená před nabytím účinnosti celé novely dle odst. 1 tohoto článku budou příslušnou seniorátní pastýřskou radou a církevní pastýřskou radou dokončena podle Řádu pastýřské služby ve znění před nabytím účinnosti celé novely dle odst. 1 tohoto článku s výjimkou ustanovení uvedeného v odst. 2 tohoto článku, které pro taková řízení platí od okamžiku své účinnosti.

Související úprava Řádu členství v církvi

Čl. 4. Ztráta členství v ČCE

1. Člen ztrácí členství v ČCE:
 - a. prohlášením o vystoupení z ČCE, podaným písemně staršovstvu sboru; ústně učiněné prohlášení potvrdí staršovstvo sboru takovému členu doporučeným dopisem,
 - b. odnětím propůjčeného členství,
 - c. vyloučením z církve.
2. Takovému členu, který svými činy nebo slovy zjevně a opakovaně projevuje nevěrnost a neúctu k základům vyznání ČCE nebo svým způsobem života, svým vztahem k bližním nebo svou činností se zjevně, trvale a pohoršlivě rozchází s cestou života, kterou mu svědectví Písem nabízí, staršovstvo stanoví lhůtu k nápravě. Použije konkrétních opatření, zejména: domluvy, odnětí volebního práva apod. Po selhání nápravných opatření má staršovstvo předložit otázku, zda by neměl vystoupit z ČCE.
3. Nevystoupí-li takový člen na výzvu sám, nebo se nenapraví, může jej staršovstvo po předchozím schválení seniorátním výborem z ČCE vyloučit. Vyloučení se provede písemně s uvedením důvodů rozhodnutí a poučením o ~~odvolacím právu~~ na odvolání (§20 CZ).
4. **Proti rozhodnutí staršovstva o vyloučení z ČCE má člen právo se odvolat k církevní pastýřské radě, a to ve lhůtě 90 dnů od doručení rozhodnutí staršovstva o svém vyloučení.**
5. **Církevní pastýřská rada je oprávněna rozhodnutí staršovstva o vyloučení člena z ČCE na základě podaného odvolání zrušit, změnit nebo potvrdit. Rozhodnutí církevní pastýřské rady, kterým církevní pastýřská rada rozhodnutí staršovstva o vyloučení člena z ČCE změni nebo potvrdí, je konečné.**
6. **Rozhodnutí staršovstva a církevní pastýřské rady dle odst. 3. a 5. tohoto článku musejí být vždy vyhotovena písemně a odůvodněna. Tato rozhodnutí musejí být členu ČCE doručována vždy do vlastních rukou.**

Návrh usnesení

Synodní rada předkládá synodu následující návrhy usnesení:

1. Synod usnáší změnu Církevního zřízení § 17 odst. 3 ve znění uvedeném v tisku č. 18/1 na str. 1.
2. Synod schvaluje nové znění Řádu pastýřské služby uvedené v tisku č. 18/1 na str. 3–12.
3. Synod usnáší změnu čl. 4 Řádu členství v církvi ve znění uvedeném v tisku č. 18/1 na str. 13.